Her er hele tiltalen mot Anders Behring Brevik etter terrorangrepene mot Regjeringskvartalet og Utøya, 22. juli 2011. NRK har gjennomgått tiltalen redaksjonelt og valgt å sladde de delene av tiltalen som omfatter detaljerte gjerningsbeskrivelser, skader på ofre og navn på skadde.

Red.

Tiltalebeslutning

STATSADVOKATENE
I
OSLO

setter herved **Anders Behring Breivik, f. 13.02.1979**
p.t. varetektsfengslet

i medhold av straffeloven § 39 under tiltale ved **Oslo tingrett** til ervervelse av dom på overføring til tvungent psykisk helsevern, jf. psykisk helsevernloven kapittel 5, for i psykotisk tilstand å ha foretatt en ellers straffbar handling, nemlig overtredelse av:

I
Straffeloven § 147a første ledd bokstav a og b, jf. §§ 148 første ledd første straffalternativ og 233 første og annet ledd
for å ha begått en terrorhandling, ved å overtre straffeloven § 148 første ledd første straffalternativ (å volde sprengning hvorved tap av menneskeliv eller utstrakt ødeleggelse av fremmed eiendom lett kan forårsakes) og straffeloven § 233 første og annet ledd (overlagt drap og det foreligger særdeles skjerpende omstendigheter), med det forsett å forstyrre alvorlig en funksjon av grunnleggende betydning i samfunnet, som den utøvende myndighet, eller skape alvorlig frykt i en befolkning.

Grunnlag:
Fredag 22. juli 2011 ca. kl. 15.17 i Grubbegata i Oslo, etter forutgående overveielser og planlegging, parkerte han en VW Crafter varebil med registreringsnummer BR 99834 utenfor inngangen til Høyblokka i Regjeringskvartalet, med kontorer til blant annet statsministeren og justisministeren. Til sammen oppholdt det seg minst 250 personer i Høyblokka og de omkringliggende departementskontorer, og ca. 75 personer i gatene i umiddelbar nærhet. I bilen hadde han plassert en egenprodusert bombe på ca. 950 kg, bestående blant annet av kunstgjødsel, diesel og aluminium. Han antente en lunte med ca. syv minutter brenntid, og forlot deretter stedet til fots og videre i en tidligere utplassert fluktbil, en Fiat Duplo med registreringsnummer VH 24605. Bomben eksploderte kl. 15.25.22 med voldsom ildkraft og trykkbølge i tråd med hans intensjoner, og brakte et stort antall personer, som oppholdt seg i bygningene i Regjeringskvartalet eller på gateplan, i umiddelbar livsfare, og forårsaket massive materielle ødeleggelser av de samme bygninger og omkringliggende bebyggelse.

Ved eksplosjonen drepte han følgende åtte personer, som alle ble påført meget omfattende sprengningsskader, således:

1. Jon Vegard Lervåg, født 17. februar 1979
   Han befant seg ved inngangen til Høyblokka og nær varebilen, [redacted]

2. Ida Marie Hill, født 20. februar 1977
Hun befant seg ved inngangen til Høyblokka og nær varebilen, [redacted]

3. Hanne Ekroll Løvlie, født 29. juni 1981
Hun befant seg utenfor inngangen til Høyblokka, [redacted]

4. Anne Lise Holter, født 16. september 1959
Hun befant seg i resepsjonsområdet i første etasje i Høyblokka, [redacted]

5. Hanne Marie Orvik Endresen, født 21. mars 1950
Hun befant seg i resepsjonen i første etasje i Høyblokka, [redacted]

6. Kjersti Berg Sand, født 10. oktober 1984
Hun befant seg i resepsjonsområdet i første etasje i Høyblokka, [redacted]

7. Kai Hauge, født 31. juli 1978
Han befant seg i Grubbegata ved innkjøringen til Høyblokkas hovedinngang, [redacted]

8. Tove Åshill Knutsen, født 31. juli 1954
Hun befant seg nær fontenen på Einar Gerhardsens plass, [redacted]

Ved eksplosjonen forsøkte han også å drepe et stort antall personer, deriblant de andre som befant seg i Høyblokka og på gateplan rundt denne. Han lyktes ikke i sitt forehavende, men ni personer ble fysisk alvorlig skadet, således:

9. [redacted], født 23. august 1949
Han befant seg nær fontenen på Einar Gerhardsens plass, [redacted]

10. [redacted] født 17. juli 1964
Hun befant seg nær fontenen på Einar Gerhardsens plass, [redacted]

11. [redacted], født 16. februar 1986
Han befant seg i Grubbegata ved Einar Gerhardsens plass, [redacted]

12. [redacted] født 24. mai 1944
Han befant seg i femte etasje i Høyblokka, på et kontor mot Grubbegata, [redacted]

13. [redacted], født 21. september 1987
Hun befant seg i resepsjonen i første etasje i Høyblokka, [redacted]

14. [redacted] født 13. februar 1950
Hun befant seg i åttende etasje i Høyblokka, [redacted]

15. [redacted] født 8. mai 1961
Hun befant seg i ellevte etasje i Høyblokka, [redacted]

16. [redacted] født 7. november 1980
Han befant seg i andre etasje i R4, på et kontor mot Grubbegata, [redacted]

17. [redacted] født 20. april 1956
Han befant seg på Johan Nygaardsvolds plass mellom Høyblokka og Akersgata, [redacted]

Videre ble ytterligere minst 200 personer fysisk skadet ved eksplosjonen, med varierende skadebilde, blant annet kuttskader, bruddskader og hørselsskader, hvorav en rekke ble behandlet på sykehus/legevakt eller undergitt annen legebehandling. I tillegg har mange av de ovennevnte skadede og øvrige personer som befant seg i nærheten av eksplosjonen, samt etterlatte/pårørende, fått psykiske ettervirkninger av ulik alvorlighetsgrad forårsaket av det som er beskrevet ovenfor.

Bombeeksplosjonen førte til at en rekke regjeringskontorer, herunder Statsministerens kontor, Justis- og politidepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Olje- og energidepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Arbeidsdepartementet, Finansdepartementet og Kunnskapsdepartementet ikke kunne benyttes, og berørte departementer hadde ikke mulighet til å ivareta og utføre sine oppgaver som utøvende myndighet før det var gått en viss tid. Eksplosjonen og dens virkninger skapte også alvorlig frykt i deler av Norges befolkning.

II

Straffeloven § 147a første ledd bokstav b, jf. § 233 første og annet ledd

for å ha begått en terrorhandling, ved å overtre straffeloven § 233 første og annet ledd (overlagt drap og det foreligger særdeles skjerpende omstendigheter), med det forsett å skape alvorlig frykt i en befolkning.

Grunnlag:

Fredag 22. juli 2011, etter å ha forholdt seg som nærmere beskrevet under post I, kjørte han med fluktbilen til Hole kommune, hvor han visste at organisasjonen Arbeidernes Ungdomsfylking (AUF) avholdt sin tradisjonelle sommerleir på Utøya. Der befant det seg 564 personer. Ved å utgi seg for å være polititjenestemann og ikledd et uniformslignende antrekk, ble han – medbringende blant annet en halvautomatisk rifle av merket Ruger Mini 14 cal. 233 og en halvautomatisk pistol av merket Glock 9 mm – transportert til Utøya om bord på fergen M/S Thorbjørn, hvor han ankom ca. kl. 17.15. Fram til han ble pågrepet av politiet samme dag ca. kl. 18.35, skjøt han, etter forutgående overveielser og planlegging, med riflen og/eller pistolen mot en rekke personer som befant seg på øya, i vannet eller om bord i båter, herunder sivile som kom til unnsetning, og utsatte disse for umiddelbar livsfare. Det oppstod panikk og dødsangst hos barn, ungdom og voksne under skytingen, forsterket av at det var begrensede muligheter til å flykte eller gjemme seg. Mens han beveget seg rundt over hele øya skjøt han mot personer som flyktet og/eller gjemte seg og/eller som han lokket fram med opplysninger om at politiet var ankommet.

Han drepte 69 personer, hvorav 67 ble truffet av dødelige skudd, avfyrt med de beskrevne våpen. To personer døde av fallskader og/eller drukning under forsøk på å komme seg unna uten å være truffet av skudd. Personene ble drept, således:

1. Trond Berntsen, født 12. mai 1960
   Han befant seg mellom Informasjonshuset og brygga, [redacted]

2. Monica Elisabeth Bøsei, født 20. januar 1966
   Hun befant seg mellom Informasjonshuset og brygga, [redacted]

3. Rune Havdal, født 16. desember 1967
   Han befant seg mellom Informasjonshuset og Kafébygget, [redacted]

4. Hanne Anette Balch Fjalestad, født 13. oktober 1967
Hun befant seg utenfor hovedinngangen til Kafébygget, [redacted]

5. Snorre Haller, født 29. april 1981
Han befant seg utenfor hovedinngangen til Kafébygget, [redacted]

6. Rolf Christopher Johansen Perreau, født 9. juni 1986
Han befant seg utenfor hovedinngangen til Kafébygget, [redacted]

7. Lejla Selaci, født 9. januar 1994
Hun befant seg foran Kafébygget, [redacted]

8. Steinar Jessen, født 17. januar 1995
Han befant seg i nærheten av utescenen ved Kafébygget, [redacted]

9. Birgitte Smetbak, født 25. februar 1996
Hun befant seg på teltplassen ved Kafébygget eller inne i selve bygget [redacted]

10. Gunnar Linaker, født 07. juli 1988
Han befant seg på teltplassen sørvest for Kafébygget, [redacted]

11. Margrethe Bøyum Kløven, født 3. mars 1995
Hun befant seg i døråpningen mellom Lillesalen og Storsalen i Kafébygget, [redacted]

[redacted]

12. Silje Merete Fjellbu, født 13. november 1993
Hun befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

13. Guro Vartdal Håvoll, født 17. juni 1993
Hun befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

14. Ronja Søttar Johansen, født 3. februar 1994
Hun befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

15. Mona Abdinur, født 3. februar 1993
Hun befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

16. Sondre Kjøren, født 16. juni 1994
Han befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

17. Bendik Rosnæs Ellingsen, født 26. januar 1993
Han befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

18. Eivind Hovden, født 26. januar 1996
Han befant seg i Storsalen i Kafébygget, [redacted]

19. Lene Maria Bergum, født 16. mars 1992
Hun befant seg i Storsalen i Kafébygget, [redacted]

20. Elisabeth Trønnes Lie, født 9. mars 1995
Hun befant seg i Storsalen i Kafébygget, [redacted]

21. Henrik André Pedersen, født 19. februar 1984
Han befant seg i Storsalen i Kafébygget, [redacted]

22. Ida Beathe Rogne, født 8. november 1993
Hun befant seg i Storsalen i Kafébygget, [redacted]

23. Aleksander Aas Eriksen, født 29. august 1994
Han befant seg i korridoren innenfor Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

24. Eva Kathinka Lütken, født 3. juli 1994
Hun befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

25. Tore Eikeland, født 18. mai 1990
Han befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

26. Tarald Kuven Mjelde, født 23. januar 1993
Han befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

27. Maria Maagerø Johannesen, født 24. mars 1994
Hun befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

28. Monica Iselin Didriksen, født 18. februar 1993
Hun befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

29. Åsta Sofie Helland Dahl, født 19. november 1994
Hun befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

30. Anders Kristiansen, født 30. januar 1993
Han befant seg på Kjærlighetsstien [redacted]

31. Bano Abobakar Rashid, født 28. desember 1992
Hun befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

32. Andreas Edvardsen, født 30. november 1992
Han befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

33. Silje Stamneshagen, født 15. mai 1993
Hun befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

34. Sondre Furseth Dale, født 19. februar 1994
Han befant seg i vannkanten mellom skrenten nedenfor Kjærlighetsstien og Nakenodden, [redacted]

35. Simon Sæbø, født 25. juli 1992
Han befant seg i området ved skrenten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

36. Modupe Ellen Awoyemi, født 14. august 1995
Hun befant seg i øverste del av skrenten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

37. Sharidyn Meegan Ngahiwi Svebakk-Bøhn, født 17. juli 1997
Hun befant seg i området ved skrenten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

38. Marianne Sandvik, født 14. mars 1995
Hun befant seg i området ved skrenten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

39. Gizem Dogan, født 1. mai 1994
Hun befant seg i skogen øst for Skolestua, [redacted]

40. Johannes Buø, født 5. november 1996
Han befant seg i skogen øst for Skolestua, [redacted]

41. Even Flugstad Malmedal, født 6. desember 1992
Han befant seg i vannkanten ved Stoltenberget, [redacted]

42. Syvert Knudsen, født 21. august 1993
Han befant seg ved Stoltenberget, [redacted]

43. Synne Røyneland, født 18. januar 1993
Hun befant seg ved Stoltenberget, [redacted]

44. Torjus Jakobsen Blattmann, født 19. september 1993
Han befant seg ved Bolsjevika, [redacted]

45. Ingrid Berg Heggelund, født 20. september 1992
Hun befant seg ved Bolsjevika, [redacted]

46. Isabel Victoria Green Sogn, født 18. mars 1994
Hun befant seg ved Bolsjevika, [redacted]

47. Karar Mustafa Qasim, født 22. februar 1992
Han befant seg ved Bolsjevika, [redacted]

48. Carina Borgund, født 25. mars 1993
Hun befant seg ved Bolsjevika, [redacted]

49. Tina Sukuvara, født 2. september 1992
Hun befant seg i området ved Pumpehuset, [redacted]

50. Ruth Benedichte Vatndal Nilsen, født 1. oktober 1995
Hun befant seg i området ved Pumpehuset, [redacted]

51. Henrik Rasmussen, født 18. februar 1993
Han befant seg i området ved Pumpehuset, [redacted]

52. Espen Jørgensen, født 6. juni 1994
Han befant seg i området ved Pumpehuset, [redacted]

53. Porntip Ardam, født 18. januar 1990
Hun befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

54. Thomas Margido Antonsen, født 25. juni 1995
Han befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

55. Ismail Haji Ahmed, født 23. august 1991
Han befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

56. Fredrik Lund Schjetne, født 16. august 1992
Han befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

57. Hanne Kristine Fridtun, født 15. august 1991
Hun befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

58. Emil Okkenhaug, født 2. november 1995
Han befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

59. Håvard Vederhus, født 10. november 1989
Han befant seg ved Pumpehuset, [redacted] d

60. Victoria Stenberg, født 23. oktober 1993
Hun befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

61. Sverre Flåte Bjørkavåg, født 1. januar 1983
Han befant seg i området ved Pumpehuset, [redacted]

62. Diderik Aamodt Olsen, født 3. juni 1992
Han befant seg i området ved Pumpehuset, [redacted] l e

63. Tamta Liparteliani, født 7. januar 1988
Hun befant seg ved vannkanten på Sydspissen, [redacted] n e.

64. Kevin Daae Berland, født 24. juni 1996
Han befant seg ved vannkanten på Sydspissen,

65. Karin Elena Holst, født 18. august 1995
Hun befant seg ved vannkanten på Sydspissen,

66. Rafal Mohamad Jamil Jamil, født 5. mars 1991
Hun befant seg ved vannkanten på Sydspissen,

67. Andrine Bakkene Espeland, født 30. juli 1994
Hun befant seg ved vannkanten på Sydspissen,

68. Håkon Ødegaard, født 18. mai 1994
utenfor Sydspissen

69. Andreas Dalby Grønnesby, født 16. juli 1994
ved Vestspissen

I tillegg til ovennevnte drap, forsøkte han å drepe en rekke personer, dog uten å lykkes i sitt forehavende. Under drapsforsøkene skjøt og skadet han 33 personer, således:

70. , født 11. mars 1991
Hun befant seg på teltplassen,

71. 2. november 1991
Han befant seg på teltplassen,

72. født 16. mars 1992
Hun befant seg på teltplassen,

73. født 23. desember 1994
Hun befant seg på teltplassen,

[redacted]

74. [redacted], født 7. juli 1996
Hun befant seg på teltplassen, [redacted]

75. [redacted] 11. april 1995
Hun befant seg på teltplassen, [redacted]

76. [redacted] født 12. desember 1994
Hun befant seg på teltplassen, [redacted]

77. [redacted], født 29. desember 1989
Hun befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

78. [redacted] født 4. september 1994
Hun befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

79. [redacted], født 11. desember 1993
Han befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

80. [redacted] født 5. november 1991
Han befant seg i Lillesalen i Kafébygget, [redacted]

81. [redacted] 19. februar 1990
Hun befant seg i døråpningen mellom Lillesalen og korridoren i Kafébygget, [redacted]

82. [redacted] født 10. mars 1992
Han befant seg først i Storsalen i Kafébygget, [redacted]

83. [redacted], født 16. mars 1992
Hun befant seg i Storsalen i Kafébygget, [redacted]

84. [redacted], født 9. mars 1994
Hun befant seg på Kjærlighetsstien, [redacted]

85. [redacted], født 23. september 1993
Hun befant seg på en berghylle i skrenten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

86. [redacted], født 4. august 1993
Han befant seg i vannkanten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

87. [redacted] født 3. mars 1992
Hun befant seg mellom vannkanten og Kjærlighetsstien, [redacted]

88. [redacted] født 19. august 1993
Han befant seg i vannet nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

89. [redacted], født 12. januar 1994
Hun befant seg i skrenten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

90. [redacted], født 26. september 1996
Hun befant seg i skrenten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

91. [redacted], født 7. juli 1994
Hun befant seg på en berghylle i skrenten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

92. [redacted] født 28. januar 1992
Han befant seg på en berghylle i skrenten nedenfor Kjærlighetsstien, [redacted]

93. [redacted], født 5. januar 1995
Hun befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

[redacted]

94. [redacted] født 8. februar 1991
Han befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

95. [redacted] født 10. august 1990
Han befant seg ved Pumpehuset, [redacted]

96. [redacted] født 29. mai 1995
Han befant seg i nærheten av Vestspissen, [redacted]

97. [redacted], født 29. januar 1996
Han befant seg i nærheten av Vestspissen, [redacted]

98. [redacted], født 8. desember 1989
Han befant seg på Sydspissen, [redacted]

99. [redacted] født 11. oktober 1994
Hun befant seg på Sydspissen, [redacted]

100. [redacted], født 31. august 1993
Hun befant seg på Sydspissen, [redacted]

101. [redacted], født 26. november 1993
Hun befant seg på Sydspissen, [redacted]

102. [redacted] født 23. juni 1993
Hun befant seg på Sydspissen, [redacted]

En rekke av de øvrige personene som oppholdt seg på Utøya fikk fysiske skader som bruddskader, kutt mv. i sine forsøk på å redde seg selv og andre. I tillegg har et stort antall av personene som befant seg på øya, etterlatte/pårørende, samt personer som kom til unnsetning i båter og på annen måte, fått psykiske ettervirkninger av ulik alvorlighetsgrad forårsaket av det som er beskrevet ovenfor.

Handlingene på Utøya skapte alvorlig frykt i deler av Norges befolkning.

*

Tiltalte har begått meget alvorlige forbrytelser i et omfang man ikke tidligere har erfaring med i vårt land i moderne tid. Etter hans egen oppfatning er handlingene rettmessige, og en nærliggende og åpenbar fare for nye alvorlige forbrytelser av samme karakter er utvilsomt til stede. Hensynet til samfunnsvernet nødvendiggjør dom på overføring til tvungent psykisk helsevern, og vilkårene i straffeloven § 39 nr. 1 er oppfylt.

Straffeloven § 49 kommer til anvendelse ved tiltalens post I pkt. 9 til 17 og post II pkt. 70 til 102.

Det vil bli nedlagt påstand om inndragning av tre våpen (en halvautomatisk rifle av merket Ruger Mini 14 cal. 233, en halvautomatisk pistol av merket Glock 9 mm og en pumpehagle av merket Benelli) med tilhørende ammunisjon. Videre vil det bli nedlagt påstand om inndragning av gjenstander brukt under tilvirkningen av bomben som omhandlet under tiltalens post I, og klær/utstyr mv. brukt under utøvelsen av de i post I og II beskrevne handlinger.

Eventuelle krav om erstatning/oppreisning fra etterlatte og fornærmede vil bli fremsatt av bistandsadvokatene, jf. straffeprosessloven § 428 og samme lov § 264 b annet ledd.

Slik saken er opplyst på tiltaletidspunktet er det ikke grunnlag for påstand om ordinær straff, jf. straffeloven § 44 første ledd. Påtalemyndigheten tar et uttrykkelig forbehold om at det likevel under hovedforhandlingen kan bli nedlagt påstand om fengselsstraff eller forvaring med tidsramme på 21 år, basert på den totale bevisføring i retten, hvilket tiltalte og forsvarerne må forberede seg på. I så fall kommer straffeloven § 62 til anvendelse.

Tiltalen er tatt ut etter riksadvokatens ordre.

Oslo statsadvokatembeter, 5. mars 2012

Svein Holden

Inga Bejer Engh